

Un passatger molt pelut

El Draps corre rere l'avió, que maniobra per la pista d'aterratge. Dins de l'avió, en Mat, el pare i la Nuna, dempeus, piquen la porta.

—El nostre gos! Parin l'avió! —criden a tres veus.

—Assequin-se —fa un hoste de vol—, que prendran mal. Avisarem la torre de control. Malauradament és l'únic que podem fer.

Però no seuen i amb l'avió ja aturat, la pilot surt de la cabina.

—Però quin escàndol! —brama ella—. Es pot saber què passa?

La mare s'alça i, dit en alt, els acusa: és culpa seva no haver retinut el gos amb l'equipatge. —Els demandarem! —acaba dient. Al final, la pilot entra en raó, obre la porta i fa venir un camió-escala. Llavors, en Mat salta fins a la pista per abraçar-se amb el gos.

—D'acord, es quedarà amb nosaltres —diu la pilot assenyalant el Draps— perquè es portarà bé, oi? —i el gos borda i li llepa el dit.

Encara abraçats, Mat i gos tornen al seient: fila 1, fila 2, fila 3...

El conjunt dels **nombres naturals**, $\mathbb{N}$, el formen els nombres d'aquesta seqüència:

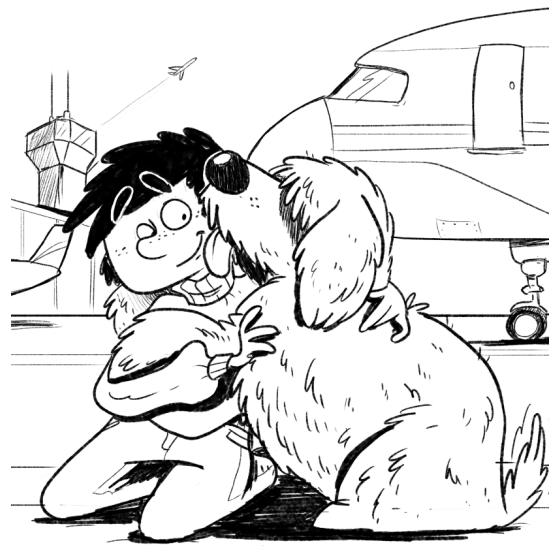
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12...

L'hoste s'acosta i lliga el Draps al seient amb un cadenat de combinació. De tres nombres.

—Però no! —salta en Mat—, no podem lligar-lo tot el vol! Patirà molt!

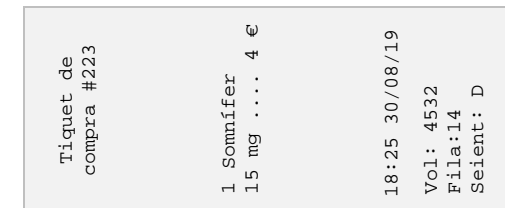
—I tant que podem! —diu l'hoste—, i, a més, es menjarà això —i li dona una píndola i un paperet. El paper, oh!, és un tiquet de compra d'un somnífer. Volen adormir el gos!

Quan l'hoste no mira, en Mat llença la píndola a terra. Aleshores, comença l'enlairament, amb tal terrabastall de motors que el gos esclata a bordar. En Mat prova de fer-lo callar mentre potineja el cadenat. Nombres naturals arreu: al tiquet de compra i al cadenat...

Els usos dels nombres naturals són:

- **Comptar:** per saber quants elements conté un conjunt.
- **Mesurar:** per determinar quantes vegades cap una unitat dins d'una longitud, superfície, volum, pes, temps...
- **Identificar:** per anomenar objectes, subjectes, regions...
  - O bé assignant nombres correlatius (**numerar**).
Per exemple: edificis al carrer, exemplars d'un diari...
  - O bé seguint alguna regla numèrica (**codificar**).
Per exemple: codi postal, compte bancari...

1. Pinta cada nombre del tiquet segons el seu ús: comptar-vermell, mesurar-blau, numerar-groc o codificar-verd.

—Què vol dir *síx*? —fa la Nuna, mirant una nota que se li ha caigut a l'hoste de vol.

—És sis en anglès —fa en Mat i s'apressa a introduir la combinació 006 al cadenat. Però no, no s'obre—. Nuna —li diu—, deixa'm la nota.

A la nota, *six* no està escrit com en anglès. En Mat se la mira. Potser la tripulació, usa un sistema intern per a contrasenyes i claus...

CIX

El **sistema romà de numeració** és un sistema numèric antic que encara s'usa, per exemple, per als segles: s. XXI.

Consta de 7 signes o lletres, amb l'equivalència següent:

I → 1   V → 5   X → 10   L → 50
 C → 100   D → 500   M → 1000

És un **sistema numèric no posicional**, és a dir, el valor de les xifres sempre és el mateix, no depèn de la posició dins del número. Aquestes són les seves regles d'escriptura:

- Les lletres I, X, C, M poden escriure's un màxim de 3 vegades seguides.
- S'han de sumar els valors de totes les lletres excepte les I davant de V o X, que es resten. També es resten les X davant de L o C, i les C davant de D o M.

2. Seguint els exemples, passa aquests nombres al sistema numèric decimal o al romà, segons convingui:

XIX ↔ 19   MMXXVIII ↔ 2028
 MCDXCII; CCCXXXIII; DIV; 1789; 21; 1999; 507

3. Quina era la combinació del cademat del Draps?

Finalment, en Mat encerta la combinació del cademat. El Draps, ja alliberat, es posa a córrer pel passadís i a proferir lladrucs d'alegria.
 —Però... —fa l'hoste, que ha arribat de nou—, i el cademat?
 —Se n'ha desfet tot sol. Ja li he dit que el gos patiria massa.
 —Val... —remuga— doncs tingueu-lo ben agafat. I, espera, té.

L'hoste de vol li ha donat a en Mat una altra píndola.

—Ara dóna-li davant meu —li diu—, que vull veure-t'ho fer.

En Mat ulla la píndola, se la fica entre els dits, li acosta la mà al morro del Draps i..., *xup!*, llenguatada de gos al palmell. Llavors, l'hoste marxa.

Des de la finestra de l'avió, Izeland sembla petita. Amb la imatge de l'illa, en Mat agafa la son. Com el Draps, que ja no se'l sent bordar sinó roncar.

I vola l'avió i el temps.

4. Numera els llocs que l'avió ha de sobrevolar.

És hora d'aterrar i tothom busca el seient i es corda el cinturó. Aquell rebombori de gent amunt i avall desperta en Mat i també el Draps, que es posa a córrer i bordar pel passadís. I no es pot fer res per a calmar-lo perquè tothom ha d'estar-se assegut i quiet durant l'aterratge. Files enllà, l'hoste de vol fa cara de pocs amics.

Finalment, l'avió aterra. En Mat, ràpid, s'aixeca per atrapar el gos mentre els pares es disculpen als passatgers del voltant. I tota la família abandona l'avió amb un xic de vergonya i la cara enrojolada.

—Bé —diu l'hoste a en Mat, quan es retroben a la porta de sortida—, sembla que les píndoles no han fet gaire efecte.

—Sí, no sé perquè —fa en Mat—. Perdoni les molèsties —i li allarga la mà. L'hoste encaixa de mans amb un somriure impositat.

Des de dalt de l'avió, l'hoste observa la família Mars ja a terra, a la pista d'aterratge. Llavors, nota quelcom a la mà i se la mira. Hi té una píndola embolcallada en baba de gos.

—El noi! —crida alçant aquella mà—. Detingueu-lo!

Conti-
nuarà